

WORK IN DENMARK

**Ziniet savas tiesības
un pienākumus,
strādājot Dānijā**

Darba algu un nodarbinātības nosacījumus Dānijas darba tirgū parasti regulē arodbiedrību un darba devēja apvienību savstarpēji noslēgtie darba koplīgumi. Tāpēc Dānijā nav ar likumu noteikta minimālā alga.

Darba līgums

Vienmēr pieprasiet darba līgumu no Jūsu potenciālā darba devēja — vienalga, vai Jūs strādājat dāņu vai ārzemju darba devēja uzņēmumā. Darba līgumam jāsaturs šāda pamata informācija:

1. Darba devēja un darba ņēmēja vārds un adrese.
2. Darba vietas adrese; ja nav konkrētas adreses, tad jābūt minētai vietai, kur notiek galvenā darba izpilde vai arī ir jābūt apstiprinājumam, ka darba ņēmējs tiek nodarbināts dažādās adresēs.
3. Darba apraksts vai darba ņēmēja amata nosaukums, profesija vai darba kategorija.
4. Darba uzsākšanas datums.
5. Paredzamais nodarbinātības periods, ja darba līgums netiek slēgts uz pastāvīgu laiku.
6. Paziņojuma termiņš par darba attiecību pārtraukšanu gan no darba devēja, gan no darba ņēmēja puses un jebkādi noteikumi, kas ir saistīti ar šo punktu.
7. Atrunātā alga, bonusi, papildu samaksas, piemēram, – strādājot naktīs vai arī strādājot ārpus standarta darba laika, virsstundu samaksa. Tāpat ir jābūt norādītiem darba algas izmaksas datumiem.
8. Darba ņēmēja tiesības uz apmaksātu atvaļinājumu, pensiju iemaksām, jebkāda veida ēdināšanu un naktsmītni Dānijā,

slimības lapas apmaksu, kompensāciju, ja personīgā automašīna tiek izmantota darba vajadzībām utt.

9. Standarta dienas vai nedēļas darba stundu skaits.

Vienmēr saglabājiet sava darba līguma kopiju. Ja Jums ir šaubas par darba līguma saturu, jautājiet par to savam darba devējam. Darba līgums ir ļoti svarīgs, jo tas apraksta Jūsu tiesības un pienākumus saistībā ar Jūsu nodarbinātību.

Darba atļauja un uzturēšanās atļauja

Noskaidrojiet, vai Jums ir nepieciešama darba un uzturēšanās atļauja, lai strādātu Dānijā.

- Ziemeļvalstu pilsoņiem, lai strādātu Dānijā, nav vajadzīga darba atļauja vai uzturēšanās atļauja.
- ES/EEZ valstu pilsoņi var brīvi ceļot uz Dāniju darba nolūkos. Ja Jūs strādāsiet Dānijā mazāk nekā 3 mēnešus, Jums nav vajadzīga darba atļauja un uzturēšanās atļauja, taču Jums būs vajadzīga nodokļu karte. Ja Jūs strādāsiet Dānijā vairāk kā 3 mēnešus, Jums ir jābūt reģistrācijas sertifikātam, brīdī, kad Jūs uzsākat darbu. Papildu informācija: **www.statsforvaltnin-gen.dk**
- Ja Jūs neesat ES vai EEZ valsts pilsonis, Jums būs jāpiesakās un jāsaņem darba un uzturēšanās atļauja pirms Jūs uzsākat darbu Dānijā. Papildu informācija pieejama **www.newtodenmark.dk**

Veselība un drošība

Visiem darba ņēmējiem, kas strādā Dānijā, ir jāpakļaujas Dānijas Darba vides likumam. Likuma mērķis ir izvairīties no darba traumām

un saslimšanām darba vietās. Tā ir darba devēja atbildība nodrošināt, ka darba apstākļi ir droši. Darba devējam ir dažādu veidu pienākumi, piemēram, nodrošināt, ka darba ņēmējs saņem darba instrukcijas. Jums ir jāievēro noteikumi un jāsadarbojas attiecībā uz veselībai nekaitīgas un drošas darba vides nodrošināšanu. Turklāt, Jūsu pienākums ir lietot aizsargaprīkojumu, kuru nodrošina darba devējs.

Dažas profesijas un darba funkcijas pieprasa, lai Jūs vai Jūsu darba devējs pierādāt savu profesionālo kvalifikāciju, piemēram: iekrāvēja, smagās automašīnas, kā arī ceļamkrāna vadītāja, metināšanas darbos, darbos ar azbestu.

Sīkāka informācija: www.arbejdstilsynet.dk (angļu, poļu, lietuviešu un vācu valodā)

Apdrošināšana

Atbildība/darba negadījumu apdrošināšana

Darba devējiem ir juridisks pienākums veikt darba devēja negadījuma apdrošināšanu, kas pasargās Jūs, darba negadījuma situācijās, darba laikā. Pārlicinieties, ka Jūsu darba devējam ir derīga apdrošināšana.

Apsveriet domu par privātas mājsaimniecības apdrošināšanas polisi, ja Jūs vēlaties negadījuma apdrošināšanu ārpus Jūsu darba laika stundām. Iespējams, ka to Jums jau nodrošina Jūsu valsts.

Ja nē, ir ieteicams sevi apdrošināt Dānijā.

Bezdarba apdrošināšana

Ja, Jūs zaudējat darbu Dānijā, Jums iespējams pienākas bezdarbnieka pabalsti. Atšķirībā no citām valstīm, Dānijā, bezdarba apdrošināšana ir brīvprātīga.

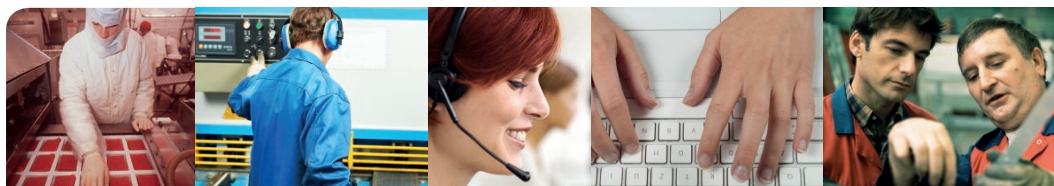
Jūs varat iegādāties bezdarba apdrošināšanas polisi no bezdarba apdrošināšanas fonda, zināms, kā 'a-kase'. Daudzi bezdarba apdrošināšanas fondi ir saistīti ar arodbiedrībām.

Arodbiedrības

Jums ir tiesības pievienoties jebkurai arodbiedrībai. Jūsu arodbiedrība var Jums palīdzēt, ja gadījumā ir radušās nesaskaņas par darba samaksu un darba apstākļiem, bet tikai tad, ja esat tās biedrs. Lielākā daļa darba ņēmēju Dānijā ir arodbiedrības biedri. Atkarībā no Jūsu darba specifikas un funkcijas, varat pievienoties attiecīgai arodbiedrībai.

Nodokļi

Vairumā gadījumu, Jums ir jāmaksā nodokļi Dānijā, neskatoties uz to vai Jūs strādājat pie dāņu vai ārvalstu darba devēja vai arī pagaidu darba aģentūrā. Tiklīdz Jūs sākat strādāt Dānijā, Jums ir jābūt nodokļa kartei, kuru izsniedz Dānijas nodokļu iestādes. Nodokļu summa ir atkarīga no dažādiem faktoriem, piemēram, Jūsu darba līguma nosacījumiem, Jūsu dzīves vietas, atlaides tiesībām utt. Nodokļu iestādes aprēķinās Jūsu nodokļu atlaides. Izvairīšanās no nodokļu nomaksas tiek uzskatīta par kriminālpārkāpumu un Jums tiks piemērots sods, kas paredz arī nenomaksātās nodokļu daļas atmaksu. Sīkāka informācija: www.skat.dk > Angļu valoda.

Auto vadīšana Dānijā

Auto vadītāja apliecība, kas izdota ES/EEZ valstīs ir derīga Dānijā. Personām, kuras nav ES pilsoņi, vadītāja apliecība Dānijā ir jānomaina 90 dienu laikā.

Transportlīdzekļi

Ja Jūsu galvenā uzturēšanās vieta nav Dānija, Jums ir atļauts lietot ārvalstīs reģistrētu transportlīdzekli, ja vien Jūs atgriežaties savā valstī ik dienu vai ik nedēļu.

Lūdzu, iegaumējiet, ja Jūs strādājat Dānijā vairāk nekā 185 dienas 12 mēnešu laikā, Jūs tiekat uzskatīts par Dānijas iedzīvotāju. Ja Jūs sākat dzīvot Dānijā, Jūsu transportlīdzeklim jābūt reģistrētam ar Dānijas numura zīmi 14 dienu laikā. Sazinieties ar SKAT, lai saņemtu sīkāku informāciju.

Vienmēr atcerieties saglabāt:

Pasi/ID karti, uzturēšanās sertifikātu/darba atļauju, darba līgumu, vadītāja apliecību, diplomus/sertifikātus, apdrošināšanas dokumentus, dzimšanas apliecību.

Citi noderīgi dokumenti: Laulības apliecība un bērnu dzimšanas apliecības, transportlīdzekļa reģistrācijas apliecība un cita veida dokumenti, medicīniskās kartes, ģenes līgums.

Vajadzīga palīdzība

Informatīvais tālrunis veselības un drošības jautājumos

+45 70 12 12 88 – , nospiediet 2

Darba laiks : No pirmdienas līdz ceturtdienai: 8:00 – 16:00

piektdienās: 8.00 – 15.00

(Dānijas Darba Vides pārvalde)

Stākāka informācija par nodarbinātības nosacījumiem, darba līgumiem, Jūsu tiesībām un pienākumiem:

www.workindenmark.dk

Stākāka informācija par nodarbinātības nosacījumiem Dānijā: www.3f.dk (angļu, poļu, vācu, krievu, turku valodā)

Dānijas Inženieru biedrība:

+45 33 18 48 48, e-pasts: MC@ida.dk

Darba un uzturēšanās atļauja: Starptautisko pilsoņu dienests (e-pasta adreses un tālrunu numuri pieejami:

www.icitizen.dk)

Informatīvais tālrunis par darba algām un darba apstākļiem:

+45 70 300 300, e-pasts: 3f@3f.dk

(informāciju nodrošina arodbiedrība 3F, pakalpojums pieejams bez maksas arodbiedrības biedriem un arī citiem interesentiem)

